

مدیریت شهر بدون کمک دولت
در گفت‌وگو با شهردار مشهد

دست در جیب مردم

صولت مرتضوی، معاون سیاسی وزارت کشور دولت دهم که سابقه استانداری و فرمانداری را در کارنامه خود دارد، در دوره چهارم شورای اسلامی شهر مشهد به عنوان شهردار این کلان‌شهر مذهبی و پایتخت معنوی ایران انتخاب شد، شهری با ظرفیت عظیم زیارت و چهارراه اقتصادی شرق کشور بودن که در حصار حاشیه‌نشینی، بلندمرتبه‌سازی، زمین‌خواری و کوه‌خواری و هزار مشکل تخصصی و غیر تخصصی دیگر قرار دارد، باین حال شهرداری این شهر، یکی از پیشگامان اقتصاد مقاومتی در میان کلان‌شهرهای کشورمان است، جهت بررسی فعالیت‌های شهرداری مشهد به گفت‌وگو با صولت مرتضوی، شهردار این شهر پرداختیم که در ادامه آن را بخوانید.

در گفت‌وگو با

شناسایی و درآمدها از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی به صورت دقیق تفکیک گردد، با این روش درآمدهای شهرداری مشخص گردید و نظام طبقه‌بندی سنتی ۴ فصل و ۲۰ ماده به نظام طبقه‌بندی جدید ۷ فصل و ۳۹ ماده تبدیل شد. مهندسی ارزش فعالیت دیگرمان است که تقریباً ۲۵ مطالعه مهندسی ارزشی تا پایان سال ۹۳ انجام شد و ۳۶ مورد هم در سال ۹۴ در دست اقدام و بررسی است، در بحث اقتصاد دانش‌بنیان، تعامل خوبی با شرکت‌های دانش‌بنیان برای افزایش کیفیت خدمات شهری داشتیم، از جمله با مرکز رشد فناوری خراسان رضوی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور نشست‌ها و توافق‌نامه‌های مختلفی داشته‌ایم، درآمدهای شهرداری مشهد در سال ۹۲ بالغ بر ۲۰ درصد افزایش پیدا کرد و بدهی عمده‌مان به بانک‌ها را هم تسویه کردیم.

درآمدهای شهرداری مشهد چقدر وابسته به تراکم فروشی و تخلف‌فروشی است و این وابستگی شکننده در نهایت برای شهرهای ما حل‌شدنی است یا خیر؟ یکی از درآمدهای شهرداری، درآمدهایی است که از طریق عوارض ساختمانی یعنی صدور پروانه به دست می‌آید، من این اصطلاحات را اصلاح کنم، کار ما تخلف‌فروشی نیست بلکه استفاده از انعطاف قانونی است که نباید استفاده کنیم یا درواقع اختیاری است که اساساً شهرداری به خاطر حقوق شهروندی نباید از آن استفاده کند مگر در هنگام ضرورت؛ باین حال متأسفانه درآمد تمام شهرداری‌ها و کلان‌شهرها بر اساس صدور پروانه و فروش تراکم است، از این لحاظ درآمدهای پایدار شهرداری مشهد کمتر از ۲۰ درصد می‌باشد که ظرف یک یا دو سال آینده بین ۳۰ الی ۳۵ درصد رشد خواهد کرد؛ ما خیلی از تراکم‌فروشی خوشحال نیستیم ولی شهردار بایستی شهر را مدیریت کند، در سال ۹۴ برای وظایف خدماتی مثل رفت‌ووروب و نظافت، جمع‌آوری زباله، اتوبوس‌رانی، آتش‌نشانی، دفن زباله، مدیریت فضای سبز و غیره بالغ بر هزار میلیارد تومان، یعنی روزی ۳ میلیارد تومان، اعتبار نیاز داریم، دولت هم مثل همه دولت‌های قبلی، کمترین کمک را کرده است، اصولاً دولت‌ها توان تأمین نیازهای شهرداری‌ها را ندارند لذا دست مدیریت شهری در جیب مردم است و بایستی هم این گونه باشد چون شهرداری خدمات می‌دهد و مردم هم به ازای آن بایستی مشارکت داشته باشند، ما بر این باور هستیم که به صورت سنواتی درآمد پایدارمان را افزایش بدهیم و درآمد غیر پایدارمان را کاهش بدهیم اما تا رسیدن به مطلوب فاصله داریم.

پس ۸۰ درصد بودجه شهرداری مشهد ناپایدار است اما توجیه شما در مورد استفاده از درآمد تراکم‌فروشی مثل همان تعبیر رهبری است که می‌گویند بچه پولداری ملی که دستش در جیب نفت است و

مهم‌ترین اقدامات شهرداری مشهد در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی در مدیریت شهری چه بوده است؟

در ابتدای شهردار شدنم، شعار «درآمد پایدار و هزینه ماندگار» را مطرح کردم، درآمد پایدار به این معنی است که باید درآمدی را برای شهرداری طراحی کنیم که با نوسانات و تندبادهای اقتصادی آسیب نبیند و هزینه ماندگار هم یعنی پروژه‌هایمان را شناسایی دقیق و اولویت‌بندی کنیم، در اسرع وقت به اجرا بگذاریم و به بهره‌برداری برسانیم. در شهرداری مشهد سیاست‌های اقتصاد مقاومتی حول چند محور تعریف شد، مثلاً شفافیت مالی، ارتقای بهره‌وری، مدیریت مصرف و هزینه و اتکا بر اقتصاد دانش‌بنیان و بر اساس آن یکسری اقدامات عملیاتی را انجام دادیم، از جمله رعایت اصل وحدت بودجه که با تجمیع بودجه شهرداری و سازمان‌های وابسته رخ داد، در گذشته شهرداری مرکز و ۱۹ سازمان و شرکت‌های وابسته به آن، به تفکیک لایحه بودجه ارائه می‌کردند اما این کار در چند سال اخیر به صورت منسجم انجام می‌شود، از این طریق بودجه قابل اندازه‌گیری و نظارت است، فعالیت دیگرمان بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد بود، ما حدود ۴۶۲ خدمت و مأموریت شهرداری مشهد را شناسایی و بودجه‌شان را مشخص کردیم که مزایای خاص خود را دارد. شفافیت از طریق پیاده‌سازی نظام شناسایی دقیق منابع و مصارف کار دیگرمان بود، در بودجه ۹۴ سعی شد منابع و مصارف شهرداری به صورت دقیق